

MATURITNÍ OTÁZKY

angličtina

konverzační témata
gramatika
testy a cvičení
rady k maturitě

Tomáš Jacko
Jana Petrová
Magda Fleková
Guy Borg

 FRAGMENT

Maturitní otázky – Angličtina

také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz

Doporučujeme další e-knihy v edici:
Maturitní otázky – Literatura – e-kniha
Maturitní otázky – Český jazyk – e-kniha
Maturitní otázky – Matematika – e-kniha
Maturitní otázky – Dějepis – e-kniha
Maturitní otázky – Zeměpis – e-kniha

Tomáš Jacko, Jana Petrová, Magda Fleková, Guy Borg
Maturitní otázky – Angličtina – e-kniha
Copyright © Fragment, 2011

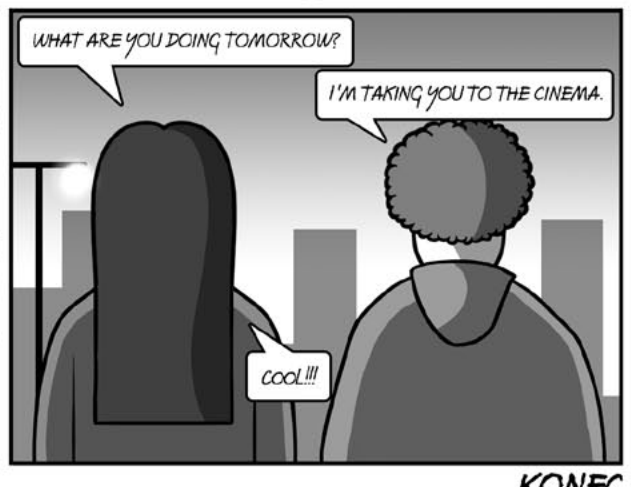
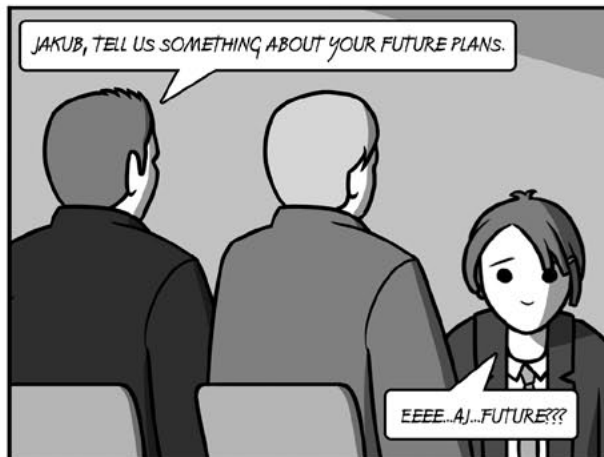
Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

MATURITNÍ OTÁZKY

angličtina

**Tomáš Jacko
Jana Petrová
Magda Fleková
Guy Borg**

JAKUB, DAVID A RADKA SE LOUČÍ SE SVOU OBLIBENOU LEKTORKOU ANQUÉTYNÝ.

KONEC

Obsah

Předmluva	11
Pár tipů, aby řeč nestála	13
Co říct na úvod	13
Jak uvádět a řadit jednotlivé myšlenky	13
Jak snadno zavést řeč na něco, o čem toho hodně víš	13
Jak se vyhnout nepříjemným otázkám	13
Co říct na závěr	14
Jak se učit k maturitě	15
1. The Czech Republic and Prague	24
1. sekce	24
Some History.....	24
Bohemia.....	25
Moravia	25
Prague	25
Gramatické okénko (Složeniny)	26
2. sekce	27
Klíč	29
2. Life in the Czech Republic Before 1989 and Now	30
1. sekce	30
The Velvet Revolution	30
Life before 1989	31
Life after 1989.....	31
Gramatické okénko (Přítomné přičestí jako přechodník; minulé přičestí).....	32
2. sekce	33
Klíč	35
3. The United Kingdom.....	36
1. sekce	36
Geography	36
Places of Interest.....	37
History	37
Culture	37
Gramatické okénko (Superlativ – třetí stupeň přídavných jmen).....	38
2. sekce	39
Klíč	40
4. The Czech Republic and the European Union.....	41
1. sekce	41
Gramatické okénko (Vyjádření názoru).....	43
2. sekce	44
Klíč	46

5. The United States	47
1. sekce	47
Geography	47
History	48
Culture	48
Places of Interest	48
Gramatické okénko (Použití členů u zeměpisných pojmů)	49
2. sekce	50
Klíč	51
6. Canada	52
1. sekce	52
Geography	52
History	52
Culture	53
Places of Interest	53
Gramatické okénko (Číslovky)	54
2. sekce	54
Klíč	56
7. Australia.....	57
1. sekce	57
Geography	57
History	58
Culture	58
Places of Interest	58
Gramatické okénko (Přísluvečné určení času)	59
2. sekce	60
Klíč	61
8. British Literature	62
1. sekce	62
The Middle Ages	62
William Shakespeare	63
The Romantics	63
Charles Dickens	63
Oscar Wilde.....	63
The Twentieth Century	63
Gramatické okénko (Minulý čas)	64
2. sekce	65
Klíč	67
9. American Literature.....	68
1. sekce	68
The Nineteenth Century.....	68
The Twentieth Century.....	69
Gramatické okénko (Vztažné věty 1).....	70
2. sekce	71
Klíč	73

10. Drama and Theatre	74
1. sekce	74
Important American and British Playwrights	74
The Theatre.....	75
Gramatické okénko (Přítomné přičestí a gerundium – slovesný tvar končící na -ing)	76
2. sekce	77
Klíč	79
11. The Education System	80
1. sekce	80
The School System.....	80
Paying for Education.....	81
Higher Education	81
Pros and Cons.....	82
Gramatické okénko (Rozdíl mezi every a each).....	82
2. sekce	83
Klíč	84
12. Holidays and Celebrations in English-speaking Countries	85
1. sekce	85
Halloween.....	85
Thanksgiving	86
Easter.....	86
Christmas	86
Gramatické okénko (Spojky)	87
2. sekce	88
Klíč	89
13. Mass Media.....	90
1. sekce	90
Television.....	90
Newspapers and Magazines	91
The Internet.....	91
Chatting on the Net.....	91
Conclusion	91
Gramatické okénko (Nepočitatelná podstatná jména 1)	92
2. sekce	93
Klíč	94
14. Information and Communication Technology	95
1. sekce	95
Space Travel.....	95
Medical Advances.....	96
Computers and the Internet.....	96
Gramatické okénko (Komparativ – druhý stupeň přídavných jmen)	97
2. sekce	98
Klíč	99

15. Environmental and Political Problems.....	100
1. sekce	100
Global Warming	100
The Ozone Layer.....	100
Other Problems.....	101
What can we do?.....	101
Political Problems: the Middle East	101
The Iraq War.....	101
Czech-Austrian Relations.....	101
Terrorist Attacks and Islamic Fundamentalism	101
Conclusion	102
Gramatické okénko (Trpný rod – pasivum)	102
2. sekce	103
Klíč	105
16. Popular Culture	106
1. sekce	106
Pop Culture and Music	106
TV, Film, Art	107
Pop Art.....	107
Subcultures	107
Online Chat and Virtual Entertainment	107
Gramatické okénko (Vztažné věty 2).....	108
2. sekce	108
Klíč	110
17. Health and Illness	111
1. sekce	111
A Healthy Lifestyle	111
What to do if you get ill.....	112
More serious problems	112
Gramatické okénko (Modální slovesa).....	112
2. sekce	113
Klíč	115
18. Food, Drink and Eating Out	116
1. sekce	116
A Balanced Diet.....	116
What I Eat.....	116
Fast Food	117
International <i>Cuisine</i>	117
Different Meals	117
Gramatické okénko (Přípustkové věty a výrazy).....	118
2. sekce	118
Klíč	120
19. Holidays and Travel.....	121
1. sekce	121
Different Kinds of Holiday.....	121
Tourists in Prague.....	122
The Effects of Travel	122
Where to Stay?	122
Gramatické okénko (Frázová slovesa 1).....	123
2. sekce	123
Klíč	125

20. Shopping and Fashion.....	126
1. sekce	126
Introduction	126
Shopping for Food.....	126
Fashions and Trends.....	127
The Future of Shopping	127
Gramatické okénko (Nepočítatelná podstatná jména 2)	128
2. sekce	128
Klíč	130
21. Youth Issues	131
1. sekce	131
Relationships.....	131
Parents.....	132
Drugs.....	132
School.....	132
The Future	132
Gramatické okénko (Frázová slovesa 2)	133
2. sekce	133
Klíč	134
22. An Outstanding Person in History.....	135
1. sekce	135
Early Years and Studies	135
Montgomery 1955	136
Protests.....	136
His Death and Legacy	136
My Opinion	136
Gramatické okénko (Předložky).....	137
2. sekce	138
Klíč	139
23. Someone I know really well	140
1. sekce	140
Introduction – Basic Characteristics	140
Personality	141
Tom's Interests.....	141
Tom's Family.....	141
Friendship.....	141
Gramatické okénko (Podmínkové věty)	142
2. sekce	142
Klíč	144
24. My Biography and Future Plans.....	145
1. sekce	145
Early Years	145
Future Plans.....	145
Home or Abroad?	146
Conclusion	146
Gramatické okénko (Předpřítomný čas)	146
2. sekce	148
Klíč	150

25. Free Time – Hobbies, Sport	151
1. sekce	151
What I Do after School	151
One of My Hobbies	152
Going Out.....	152
Sport and Exercise	152
Gramatické okénko (Překlad českého zájmena „svůj“)	153
2. sekce	153
Klíč	155
26. My Home, Family and Friends.....	156
1. sekce	156
My Flat	156
My Family.....	157
My Friends.....	157
Gramatické okénko (Infinitiv).....	158
2. sekce	158
Klíč	160
Nepravdelná slovesa	161
Slovníček	162

Předmluva

Milá čtenářko, milý čtenáři,

právě držíš v ruce výjimečnou knihu. Není to jen obyčejný soubor vypracovaných maturitních otázek z angličtiny, jakých je na trhu spousta. Je to kniha, s jejíž pomocí se můžeš na maturitu dokonale a přitom v pohodě připravit, protože ti poradí, jak si jednotlivé otázky zpracovat bez šprtání nazpaměť a jak se vyhnout tomu, že bys pak před komisí dostal/a „okno“.

V čem je tato kniha tak zvláštní? Především v tom, že na začátku najdeš jednoduchý a účinný návod, jak si každou otázku připravit na základě toho, co už sám/sama znáš. U maturity z angličtiny jde především o to ukázat, že víš, co k určitému tématu říct, a že to umíš anglicky vyjádřit. A k tomu se přece nemusíš učit odříkávat mnohdy zbytečně složité, předem připravené texty – nehleď na to, že text člověk snadno zapomene, ale vlastní zážitky či názory stěží.

Pokud se budeš připravovat na maturitu postupem, který je v této knize popsán, nebudou tě ani méně záživná témata nudit nebo odpuzovat – v každém si najdeš to, co tě zajímá a o čem se ti bude snadno hovořit. Před maturitou si budeš víc věřit, jelikož nebudeš ve stresu, že si vytáhneš otázku, která ti je absolutně cizí. Při zkoušce samotné pak uděláš dobrý dojem na komisi, protože tvůj projev bude přirozený a originální.

Učební postup, který ti nabízíme, je velmi jednoduchý, takže ho můžeš v upravené podobě nouzově použít přímo na potítku. Na druhé straně ho lze ovšem dlouhodobě využívat i v jiných předmětech – a koneckonců také v mnoha situacích mimo školu, kdy si potřebuješ ujasnit, setřídít a zapamatovat důležitá fakta a pak je prezentovat či jinak použít.

Pokud ti ovšem navrhovaný učební postup nebude vyhovovat, má ti tato kniha stále co nabídnout. Texty k jednotlivým tématům můžeš využít jako zdroj informací i jako zdroj velmi živých a v běžné mluvě používaných formulací; bublinky v textech tě upozorní na zajímavost nebo užitečný výraz. Různá cvičení za texty se hodí nejen pro zopakování a oživení faktografických údajů, ale i pro připomenutí a procvičení často používané gramatiky či pro rozšíření slovní zásoby. I ze cvičení navíc můžeš čerpat množství slovních spojení a celých vět, které ti pomůžou vyjádřit vlastní myšlenky.

Na konci knihy najdeš slovníček vztahující se ke všem tématickým textům. Hodit se jistě bude i na začátku knihy uvedený přehled anglických frází a řečnických výrazů, pomocí nichž můžeš svůj projev před komisí nejen plynule strukturovat, ale rovněž se například vyhnout nepříjemné otázce nebo odvést řeč na jiné téma.

Zkrátka, konečně držíš v ruce knihu, kterou si není třeba před maturitou celou natloukat do hlavy. Pomůže ti totiž dokonale využít toho, co už znáš, a doplní tvé vědomosti tam, kde je třeba.

V ostatních předmětech ti přejeme u maturity hodně štěstí – ale v angličtině už na štěstí spoléhat nemusíš.

Autoři

Pár tipů, aby řeč nestála

Co říct na úvod

I'm going to speak about...

Budu mluvit o...

To start with, I would like to say a few words about...

Pro začátek bych rád/a řekl/a něco o...

First of all I would like to tell you about..., then I will speak about...

Nejdřív bych rád/a řekl/a něco o..., potom budu hovořit o...

Jak uvádět a řadit jednotlivé myšlenky

Firstly..., secondly..., thirdly...

Za prvé..., za druhé..., za třetí...

On the one hand..., on the other hand...

Na jedné straně..., na druhé straně...

As concerns...

Co se týče...

For this reason...

Z tohoto důvodu...

Consequently...

Tím pádem...

All the same, ...

Tak jako tak...

Jak snadno zavést řeč na něco, o čem toho hodně víš

I'd like to go into detail about...

Podrobně bych rád/a pohovořil/a o...

I find it very interesting that...

Připadá mi velice zajímavé, že...

What struck me most was...

Nejvíce mě zaujalo, že...

There are two possible points of view. Firstly...

Existují dvě možná hlediska. Za prvé...

Generally, I think it's important to say that...

Obecně si myslím, že je důležité říct...

Jak se vyhnout nepříjemným otázkám

There's no simple answer to that question, but...

Na tuto otázku nelze odpovědět jednoduše, ale...

I'm not quite sure about that, but in my opinion...

Tím si nejsem zcela jistý/jistá, ale podle mne...

This is a complicated issue and it's difficult to decide, but...

To je komplikované téma a není snadné rozhodnout, ale...

I don't remember the exact figures, but I'm sure that...

Přesná čísla si nepamatuji, ale jsem si jistý/jistá, že...

Co říct na závěr

On the whole, one might say...

Celkově vzato by se dalo říct...

To sum up, we may say that...

Můžeme to shrnout tak, že...

To conclude, I would like to say that...

Na závěr bych rád/a řekl/a, že...

Jak se učit k maturitě

1. Úvod

Níže uvedený postup můžeš použít na jakékoliv maturitní téma; zde jako příklad uvádíme kompletní zpracování tématu Shopping and Fashion. Jedná se o případ, kdy není nutné využít v podstatě žádné faktografické údaje. Člověk musí spíše vyjádřit svůj názor, porovnat situaci v různých prostředích (škola a doma, u nás a v zahraničí...), srovnat přístup různých skupin lidí (moji kamarádi a jiní lidé ve škole, mladí lidé a starší generace...), uvést konkrétní příklady i vyvodit obecnější závěry.

Téma je zpracováno krok po kroku, každý krok je vysvětlen a průběžně jsou uváděny příklady toho, co by sis měl/a při přípravě sám/sama vypracovávat.

Následují ještě dvě vzorově vypracovaná témata: Australia jako příklad tématu, u něhož je nezbytná znalost faktů a specifické slovní zásoby, a Someone I Know Really Well, které je charakterem podobné Shopping and Fashion. Tato témata již vypadají tak, jako by si je člověk připravoval podle našeho doporučeného postupu, aniž bychom uváděli jednotlivé kroky přípravy.

2. Doporučený postup přípravy maturitního tématu

(na příkladu tématu Shopping and Fashion)

1) Vytvoř si k danému maturitnímu tématu pojmovou mapu.

Jak na to?

A

- ▶ Zapiš si (nejlépe rovnou v angličtině) na papír nebo na jednotlivé kartičky (obdélníčky nastříhané z papíru) všechny pojmy, oblasti a myšlenky, o kterých bys mohl/a v rámci tématu mluvit.
- ▶ Využij své zkušenosti, znalosti a názory týkající se daného tématu, vzpomeň si na názory a zkušenosti svých kamarádů, rodičů, učitelů atd.
- ▶ Pokus se vybavit si nějaký příběh, příhodu, která s daným tématem souvisí.
- ▶ Všechno, co tě napadá, heslovitě zapiš.
- ▶ Nehledej zatím přesné logické souvislosti, jen se pokus vybavit si vše, co se daného tématu týká, o čem jsi přemýšlel/a, slyšel/a, četl/a.
- ▶ Mohlo by ti pomoci, kdyby s tebou přemýšlel někdo další, třeba kamarád, sourozenec nebo rodiče.
- ▶ Zapiš i jejich nápady a později se ukáže, co se ti hodí a jakým způsobem to využiješ.

Pokud nevíš, jak začít, najdi si nejpříhodnější kapitolu či kapitoly v této knížce, pokus se zamyslet a odpovědět si na úvodní otázky v Sekci 1.

Zdá se ti, že je maturitní téma stále příliš neuchopitelné? Začni tím, že si v odpovídající kapitole přečteš text související s otázkou, kterou si právě připravuješ, a pak se vrať k tomuto návodu.

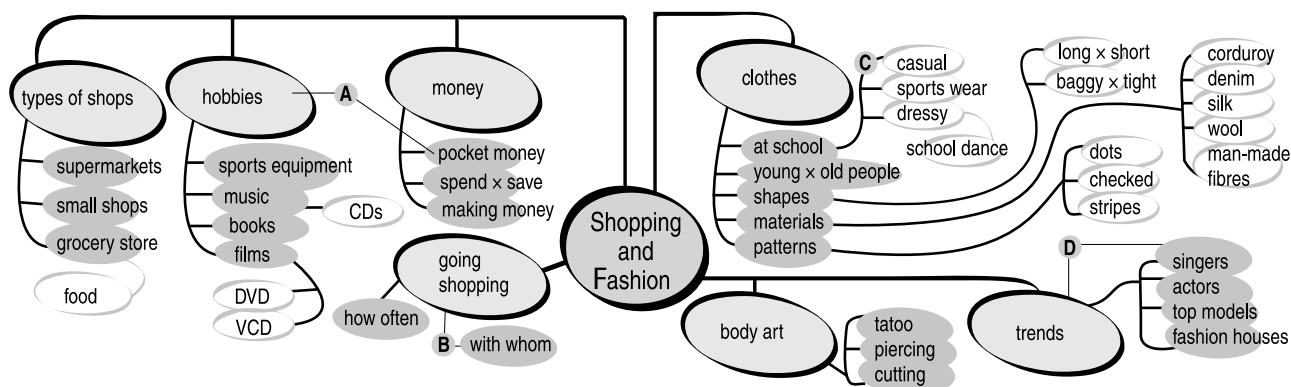
B

- ▶ Pokud jsi použil/a kartičky, uspořádej je podle toho, jak spolu souvisejí a jaký mají vztah k maturitnímu tématu.
- ▶ Pokud jsi vše zapisoval/a na papír, spoj čarami pojmy, které spolu souvisejí.
- ▶ Tím si vytvoříš různá podtémata, o kterých lze v daném maturitním tématu mluvit. (např. téma *Shopping and Fashion*: pojmy *sport equipment*, *CDs*, *books* => podtéma *Spending money on hobbies*)

C

- ▶ Pokus se jednotlivá podtémata rozšířit o další nápady, zaznamenej si i jednotlivá slova, která využiješ. (např. téma *Shopping and Fashion* => podtéma *Different kinds of materials* => nové nápady: *silk*, *denim*, *corduroy*, *wool*, *man-made fibres*)

Příklad pojmové mapy

2) Najdi a popiš alespoň některé souvislosti mezi pojmy. Tím ti vzniknou věty, které budeš moci později použít ve svém projevu.

👁️ Příklad popsaných souvislostí – viz pojmová mapa:

- A: I save all my pocket money to buy CDs. Music is my favourite hobby.
- B: I love going shopping with my sister. It's always a lot of fun.
- C: Most people at my school dress casually.
- D: Famous people sometimes start new trends in clothing and hairstyles.
- E: etc.

3) Urči, v jakém pořadí zmíneš jednotlivé oblasti z myšlenkové mapy. Tak si vytvoříš první krátkou verzi osnovy.

 Příklad krátké verze osnovy:

- 1) **Types of shops**
- 2) **Going shopping - when, with whom**
- 3) **Hobbies**
- 4) **Money**
- 5) **My clothes**
- 6) **Fashion trends**

- 4) **Přečti si text, případně všechny texty v této knize, které se hodí pro zpracování tvého tématu. Podtrhej si zajímavá slova, slovní spojení nebo údaje, o které bys chtěl/a obohatit svou pojmovou mapu a které bys chtěl/a použít ve svém projevu. Projdi si i cvičení v Sekci 2 – pomůžou ti si uvědomit některá základní fakta nebo možnosti vyjádření.**
- 5) **Přečti si případně i otázky v Sekci 1 dané kapitoly a promysli si, zda tě vedou k dalším možnostem, jak pojmovou mapu rozšířit.**
- 6) **Doplň svou pojmovou mapu o další myšlenky, ke kterým tě inspiroval text, cvičení a otázky.**
- 7) **Zpracuj tyto myšlenky do osnovy a vytvoř si její podrobnější verzi.**
 - a) *Jednotlivé body rozveď do otázek (What are the most popular clothes stores in my town?). Tyto otázky můžeš využít ve svém projevu jako přechod k dalšímu podtématu. Uveď tím další oblast, o které chceš hovořit.*
 - b) *Zapiš si alespoň úvodní větu k jednotlivým bodům osnovy (What are the most popular clothes stores in my town? => I think young people in our town like C&A and Kenvelo because the goods are...).*
 - c) *Poznamenej si ke každému bodu osnovy zajímavá nebo pro tebe nová slovíčka, která bys chtěl/a použít ve svém projevu.*
 - d) *Promysli a zapiš si úvodní a závěrečnou část svého projevu. Někdy stačí jedna věta na úvod a jedna na závěr, ale jsou důležité pro to, aby tvůj projev působil uceleně. (Shopping is not one of my favourite activities, but sometimes everyone must do it.)*

 Příklad podrobné osnovy:

- 1) **INTRODUCTION (úvod):** Shopping is not one of my favourite activities but sometimes everyone must do it...
[essentials, regular basics]
- 2) **How often and with whom do I go shopping?**
I only go shopping at weekends...
I love going shopping with my sister. It's always a lot of fun...
[taste]
- 3) **What do I like shopping for?**
I love shopping for CDs. I save all my pocket money to buy CDs. Music is my hobby...
[new releases]
- 4) **What types of shops are there?**
Big supermarkets are more practical but less personal than smaller shops...
[grocery stores]
- 5) **What are the most popular clothing stores in my town?**
I think young people in our town like C&A and Kenvelo because the clothes are...
- 6) **What do I like to wear?**
I usually wear...
I would hardly ever put high-heel shoes on...
[corduroy, bell bottoms, tight fit]
- 7) **What do people at my school usually wear?**
There are different types of fashion that are popular at my school. Some people prefer...
Most people at my school dress casually...
[baggy]
- 8) **What occasions are there for wearing something special?**
The school dance is always a big deal. Particularly girls are anxious about what to wear...
[dress up]
- 9) **What do older people think about the new fashion trends?**
Some older people are sometimes quite shocked at what young people wear...
- 10) **How does popular culture affect fashion?**
Famous people sometimes start new trends in clothing and hairstyles...
- 11) **Why is piercing and tatoing so popular now?**
A lot of body-art shops have been established in Prague lately...
I think a lot of people want to be original and unique so they have something interesting tatood on...
[pattern]
- 12) **What do I think about piercing and tatoos?**
Actually, I would like to get a small tatoo but...
- 13) **What would I buy if I had a lot of money?**
If I had a lot of money, I would buy a new family house...
- 14) **WRAP-UP (závěr):** Why do some people consider shopping so fun?
Unfortunately, shopping has become quite a popular activity on weekends and free afternoons for whole families...

- 8) S pomocí gramatického rámečku a gramatického cvičení si promysli, které gramatické jevy se budou v daném tématu často vyskytovat a bude tedy třeba se na ně soustředit (např. téma *My Biography and Future Plans* – minulý a předpřítomný čas, téma *Shopping and Fashion* – počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, zájmena *some, any*).
- 9) Vytvoř si seznam slovíček, která nejsou frekventovaná ve tvé slovní zásobě, ale která budeš chtít v daném tématu rozhodně použít. Například ta, která sis podtrhal/a v textu.

Sepiš si je na jedno místo, třeba pod pojmovou mapu nebo pod osnovu, případně barevně zvýrazni. Snadněji se ti tak vybaví, až se budeš později (i přímo u maturity) na dané téma soustředit.

Vyber jen ta opravdu nejnutnější! Řadu věcí můžeš nějak popsat a nemusíš se strachovat o to, jak si zapamatovat velké množství nových slov.

👁️ *Příklad seznamu důležitých slovíček (SHOPPING AND FASHION):*

grocery store
casual
pattern
outskirts
corduroy
persuade
shopping spree

- 10) Pokus se s pomocí osnovy a pojmové mapy hovořit na dané téma.

Změř si, jak dlouho jsi dokázal/a hovořit.

Pokud víš, že se ti myšlenky ještě lépe utřídí, zpracuj si téma písemně.

Využij fráze a slovní spojení z části *Jak to říct?* k tomu, aby tvá řeč přirozeně plynula a jednotlivé části dobře navazovaly.

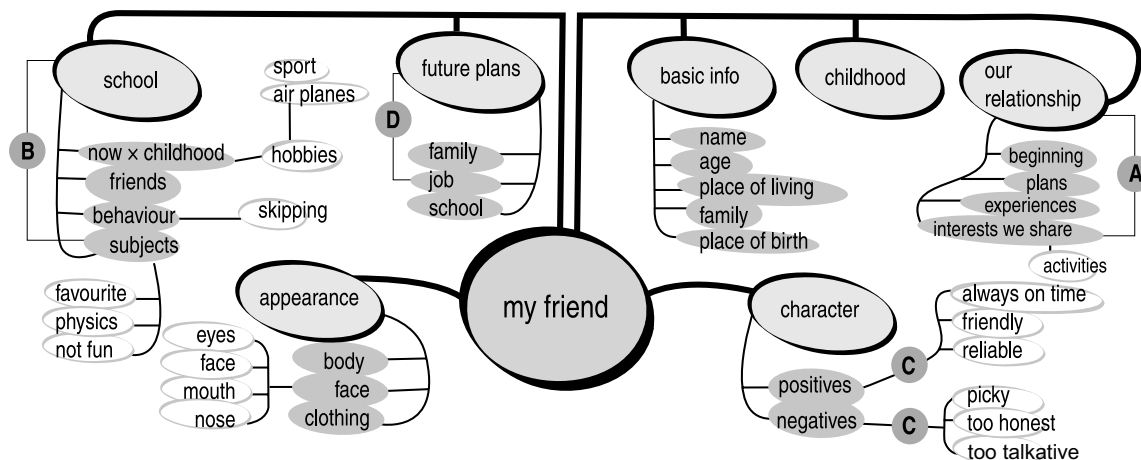
Zapisuj si česká slova, která tě napadala a bez jejichž anglických ekvivalentů se ti nedařilo se vyjádřit.

- 11) Doplň seznam slovíček pro dané téma o ta, která sis vyhledala při přípravě projevu nebo v jeho průběhu.

3. Příklady dalších dvou vypracovaných maturitních témat

SOMEONE I KNOW REALLY WELL – MY BEST FRIEND

(S drobnými obměnami lze využít pro zpracování jakéhokoli tématu týkajícího se určité osoby.)

👁️ *Popsané souvislosti (bod 2 návodu):*

- A: We both love going to the cinema and discussing the movie afterwards.**
- B: He quite likes physics and physical education.**
- C: What I really like about his character is his friendliness and reliability.**
- D: I think he would love to become a pilot but he is not sure if his health is good enough for that.**
- E: etc.**

👁️ *Krátká verze osnovy (bod 3 návodu):*

- 1) Basic information**
- 2) Appearance**
- 3) Character**
- 4) School and hobbies**
- 5) Our relationship**

 Podrobná osnova (bod 7 návodu):
1) INTRODUCTION: Why did I choose this person?

I would like to speak about David because I have known him for a really long time...

2) What can I say about him in general?

He lives in the same street as I do...

3) What does he look like?

Most people think him younger than he really is. He isn't very tall...

[figure, muscles, lips, eyelashes] (bod 7c návodu)

4) What was his childhood like?

When he was a little boy he used to spend all his free time in the woods...

5) What does he do now?

He doesn't like school too much but he really enjoys reading books about airplanes...

He quite likes Physics and Physical Education...

[subject, Physics, skipping]

6) What does he plan for the future?

I think he would love to become a pilot but he is not sure if his health is good enough for that.

7) What is his personality like? / What do I like and what don't I like about him?

I admire him for his ability to always be on time...

What I really like about his character is his friendliness and reliability...

I think he should try to speak less when other people want to say something as well...

[reliable, talkative, honest, picky]

8) Why are we such good friends?

We met at elementary school, so we have known each other for about 10 years...

We both love going to the cinema and discussing the movie afterwards...

I can trust him absolutely because he has never broken his promise...

[common interests, share, support, trust]

10) What do we plan for the future?

We would love to spend next summer together...

11) WRAP-UP (závěr): Why is he so important to me?

He is the best friend I have ever had...

I feel lucky to share a friendship with somebody as nice, funny, clever and honest as he is...

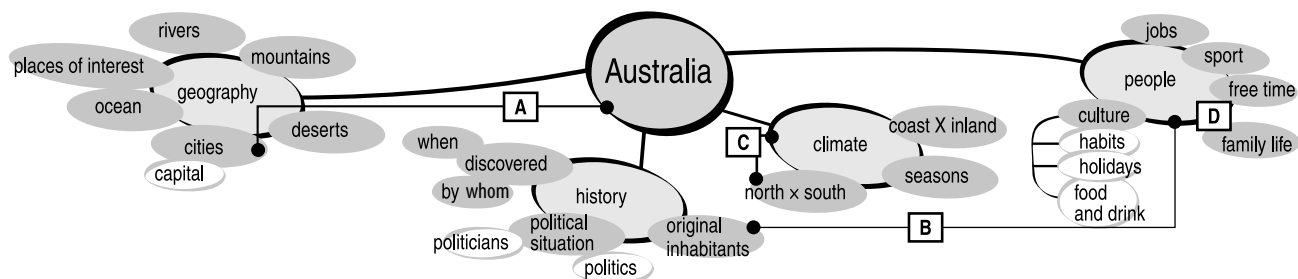
 Zásobník slovíček (bod 9 návodu):

reliable
honest
picky
trust

muscles
share
support

AUSTRALIA

(S drobnými úpravami lze použít pro jakékoli téma týkající se anglicky mluvících zemí.)

Popsané souvislosti (bod 2 návodu):

- A: One of the most interesting cities in Australia is Sydney.**
- B: The original inhabitants of Australia are called Aborigines.**
- C: The climate in the north is actually warmer than the climate in the south.**
- D: I heard that Australians love to spend their free time with their families having barbeque in their backyards.**
- E: etc.**

Krátká verze osnovy (bod 3 návodu):

- 1) **History**
- 2) **Geography**
- 3) **Climate**
- 4) **Interesting places**
- 5) **Culture**

Zásobník slovíček (bod 9 návodu)

inhabitant
inland
surface
discover

entertainment
humid
didgeridoo

 Podrobná osnova (bod 7 návodu)

- 1) **INTRODUCTION:** Australia is not only a country. It's also the smallest continent...
- 2) **What do I know about the Australian history?**
The original inhabitants of Australia are called Aborigines...
Australia was discovered by...
[inhabitants, discover] (bod 7c návodu)
- 3) **What are the important parts of Australia's landscape?**
The landscape is 1/3 desert...
[inland, capital]
- 4) **What is the climate like?**
The climate in the north is actually warmer than the climate in the south...
[humid, temperature]
- 5) **What interesting animals live in Australia?**
I have seen some documentaries about kangaroos and koala bears, so I know that...
[tail, paws]
- 6) **What do the people in Australia usually eat and drink?**
I know that Australians love drinking beer...
- 7) **What do Australians like to do in their free time?**
Since there are a lot of beautiful beaches, surfing is one of the most popular sports...
I heard that Australians love to spend their free time with their families doing barbeque in their backyards...
[lifeguards]
- 8) **Which famous people come from Australia?**
The most popular and famous Australian actress is probably Nicole Kidman. She excelled, for example, in a movie called The Hours...
- 9) **Where would I like to go if I visited Australia?**
If I went there, I would definitely want to visit Sydney because...
[entertainment]
- 10) **Why do so many young Czech people visit Australia?**
I think Australia is so popular among Czech university students because they can study and work there...
- 11) **WRAP-UP (závěr):** Even though Australia is the smallest continent, it offers a lot of opportunities to...

1. The Czech Republic and Prague

1. SEKCE

 Udělej si myšlenkovou mapu všech věcí, které tě napadají k tématu „Česká republika a Praha“.

- ▶ Kdybys měl/a charakterizovat Českou republiku pěti slovy, která by to byla?
- ▶ Která česká nebo moravská města a místa jsou podle tebe známá i v Evropě? Proč právě tato?
- ▶ Která místa v ČR bys doporučil/a turistům k navštívení? Proč právě tato?
- ▶ Co je typické pro jižní Čechy? Která města tě napadají?
- ▶ Čím jsou známé západní Čechy?
- ▶ V čem se odlišují Morava a Čechy?
- ▶ Kdybys měl/a vybrat pět důležitých událostí v české historii, které by to byly?
- ▶ Jaký máš vztah k Praze? Je to tvé rodné město?
- ▶ Praha přiláká až 9 milionů turistů ročně. Čím myslíš, že to je?
- ▶ V čem je Praha jedinečná (jiná než ostatní evropská velkoměsta jako Londýn, Paříž)?
- ▶ Máš v Praze nějaké oblíbené místo?
- ▶ Chtěl/a bys žít (studovat, pracovat, mít rodinu) v Praze? Proč?
- ▶ Pokud není Praha tvé rodné město, jaké je tvé rodné město? Porovnej ho s Prahou.
- ▶ Jaké jsou výhody a nevýhody velkých a malých měst?

I was born in the Czech Republic and I have been to many different parts of the country. I think that we Czechs can be proud of our country – it's full of variety and interest.

Some History

King Charles IV, who ruled from 1346–78, was one of the most important figures in Czech history. During his rule, the Czech nation enjoyed a 'golden age.' In 1348 he founded a university in Prague and he worked to establish the city as the cultural capital of Europe. He also did a lot to promote the Czech language.

In the 16th century, the Czech lands came under **Habsburg** rule and were to remain part of the Austro-Hungarian empire until the collapse of the Habsburg Empire at the end of the First World War.

In 1918, the first Czechoslovak Republic was established. **T. G. Masaryk**, a great believer in democracy, was president of the Republic from 1918–35.

During the Second World War, the Czech lands were occupied by the Nazis until liberation by American and Russian troops in 1945. The next forty years were a period of Communist rule. In the 1960s, during the 'Prague Spring,' the country seemed to be moving towards liberalisation, but this was stopped by the 1968 invasion of Warsaw Pact troops.

Communist rule ended in 1989 with the peaceful ‘Velvet Revolution’ and the election of **Vaclav Havel** as the first Post-Communist president. On January 1st 1993, Czechoslovakia split up into two independent states and the Czech Republic started to exist.

Bohemia

heritage: dědictví

The Czech Republic is made up of two parts – Bohemia in the west and Moravia in the east. The capital city, Prague, is in Bohemia. There are a number of other important cities in the region too. Plzen is famous for producing Pilsner Urquell beer, which some people say is the best beer in the world! If you go further west from Plzen, you get to the great spa towns of West Bohemia – Karlovy Vary, Mariánské Lázně, and Františkovy Lázně. Karlovy Vary is the most famous of these towns, with its beautiful 19th-century architecture and picturesque woodland setting. Karlovy Vary hosts an international film festival every year and it’s visited by a lot of big names in film. If you like skiing, you can go to the Krkonoše mountains in North-East Bohemia – Harrachov and Péc pod Sněžkou are two of the best resorts. Sněžka is the highest mountain in the Czech Republic, at 1602 metres.

The countryside of South Bohemia is particularly beautiful – I like the area around the fish ponds near Třeboň. Ceské Budejovice is the major town in South Bohemia and has a well-preserved old centre, but the most-visited town in the region is Ceský Krumlov. This beautiful little town, set on a winding river, is a UNESCO-protected world *heritage* site. It was badly affected by the floods in 2002 but has since been well restored.

The Šumava region of mountains and forests is another good reason to visit South-West Bohemia. It’s an ideal place to go hiking.

Moravia

Moravia is home to the Czech Republic’s second city, Brno. Brno may not be as beautiful as Prague, but it’s still an interesting place – Špilberk castle is certainly worth seeing. Another major town in North Moravia is Olomouc – this is a university town and has a youthful, laid-back feel.

South Moravia is well-known as the major wine-producing region in the Czech Republic, but there is more than just wine to enjoy there! Towns such as Mikulov and Znojmo, with their well-preserved old centres, are attractions in their own right. It’s true, though, that the wine bars are a good place to spend some time!

Prague

Sometimes called ‘the heart of Europe,’ Prague is certainly the centre of business, commerce and tourism in the Czech Republic. The Old Town and Malá Strana are the most popular parts of Prague with thousands of tourists who visit every year. They have been relatively undamaged by wars, so there are a lot of great examples of Old Baroque, Gothic and Renaissance architecture. The most striking buildings are the Týn church in Old Town Square and St Nicholas’s Church in Malá Strana Square. But the most famous landmark in Prague must be the Charles Bridge, which joins the Old Town and Malá Strana across the

tenement buildings: „činžáky“, obytné domy

Vltava river. The bridge dates back to 1342. A newer landmark is the Museum at the top of Wenceslas Square. It was built in the 19th century as a symbol of national identity. In front of the Museum is a statue of the Czech patron saint, St. Wenceslas. This statue is a favourite meeting-point for Praguers.

But there is much more to Prague than just the centre of the city! There are many varied neighbourhoods in the city, from Zizkov (which probably has more pubs than any other part of Prague!) to Vinohrady, with its colourful 19th-century **tenement buildings**, to Smichov, home of Prague's Staropramen beer. Further out there are newer suburbs made up of housing estates built under the communist regime. These consist of concrete blocks of flats which all look very similar. They house a lot of people and often have good public transport connections to the centre, but the lack of variety means these suburbs are not as attractive as other parts of the city.

Did you know...

More than 9 million tourists visit Prague every year!

- ▶ *Prostuduj si, které další kapitoly z této knihy by bylo možné použít k tomuto či podobnému tématu.*

Gramatické okénko

Složeniny

This area produces wine. It's a wine-producing area.

V této oblasti se vyrábí víno.

This site is protected by UNESCO. It's a UNESCO-protected site.

Toto místo je chráněné organizací UNESCO.

V angličtině se můžeš poměrně často setkat s tzv. složeninami. Je to praktická věc, která se v češtině moc neobjevuje. Složeniny zkracují věty a občas ti pomůžou vyhnout se předložce (např. *protected by*). Navíc je velmi lehké je utvořit.

2. SEKCE

Cvičení 1

- *Přiřaď k sobě slova/letopočty z prvního a druhého sloupečku.*

1346–78	the end of the WWI
1348	liberalisation
collapse of the Habsburg Empire	1918–35
Prague Spring	Charles university
Snezka	1602
T.G. Masaryk	King Charles IV
fish ponds	wine-producing
Mikulov	Habsburg rule
16th century	Staropramen beer
Prague	Trebon

Cvičení 2

- *Doplň do vět slova z rámečku. Jedno slovo je v rámečku navíc.*

<i>spa towns</i>	<i>hosts</i>	<i>affected</i>	<i>Austro-Hungarian empire</i>
<i>housing estates</i>	<i>undamaged</i>	<i>promote</i>	<i>landmark</i> <i>woodland setting</i>
<i>skiing resorts</i>	<i>set on</i>		

- Charles IV also did a lot to the Czech language.
- In the 16th century, the Czech lands came under Habsburg rule and would remain part of the until 1918.
- If you go further west from Plzen, you get to the great of West Bohemia – Karlovy Vary, Mariánské Lázně, and Františkovy Lázně.
- Karlovy Vary is the most famous of these towns, with its beautiful 19th-century architecture and picturesque
- Karlovy Vary an international film festival every year.
- Harrachov and Pěč pod Sněžkou are two of the best
- Cesky Krumlov is a beautiful little town, a winding river.
- Cesky Krumlov was badly by the floods in 2002.
- The Old Town and Malá Strana have been relatively by wars, so there are a lot of great examples of Old Baroque, Gothic and Renaissance architecture.
- In Prague, there are also newer suburbs made up of built under the communist regime.

Gramatické cvičení

- *Doplň do každé věty vhodnou složeninu.*

1. Vaclav Havel was the first president after the communist period.

Vaclav Havel was the first president.

2. Karlovy Vary is the most famous of these towns, with its beautiful architecture from the 19th century.

Karlovy Vary is the most famous of these towns, with its beautiful architecture.

3. Ceske Budejovice is the major town in South Bohemia and has an old centre that is preserved well.

Ceske Budejovice is the major town in South Bohemia and has a old centre.

4. But the town that is visited most in the region is Cesky Krumlov.

But town in the region is Cesky Krumlov.

5. Cesky Krumlov is a world heritage site protected by UNESCO.

Cesky Krumlov is a world heritage site.

6. The Sumava region of mountains and forests is another good reason to visit the south of Western Bohemia.

The Sumava region of mountains and forests is another good reason to visit the Bohemia.

7. Another major town in North Moravia is Olomouc – this is a university town and has the feel that you can just lie back there and relax.

Another major town in North Moravia is Olomouc – this is a university town and has a feel.

8. South Moravia is well-known as the major region in the Czech Republic which produces wine.

South Moravia is well-known as the major region in the Czech Republic.

9. Towns such as Mikulov and Znojmo are also known very well.

Towns such as Mikulov and Znojmo are also

10. In front of the museum is a statue of the Czech patron saint, St. Wenceslas. This statue is a favourite place where people often meet.

In front of the museum is a statue of the Czech patron saint, St. Wenceslas. This statue is a favourite

KLÍČ

Cvičení 1

1346–78	~	King Charles IV
1348	~	Charles university
collapse of the Habsburg Empire	~	the end of the WWI
Prague Spring	~	liberalisation
Snezka	~	1602
T.G. Masaryk	~	1918–35
fish ponds	~	Trebon
Mikulov	~	wine-producing
16th century	~	Habsburg rule
Prague	~	Staropramen beer

Cvičení 2

1. promote
2. Austro-Hungarian empire
3. spa towns
4. woodland setting
5. hosts
6. skiing resorts
7. set on
8. affected
9. undamaged
10. housing estates

Gramatické cvičení

1. Vaclav Havel was the first post-communist president.
2. Karlovy Vary is the most famous of these towns, with its beautiful 19th-century architecture.
3. Ceske Budejovice is the major town in South Bohemia and has a well-preserved old centre.
4. But the most-visited town in the region is Cesky Krumlov.
5. Cesky Krumlov is a UNESCO-protected world heritage site.
6. The Sumava region of mountains and forests is another good reason to visit South-West Bohemia.
7. Another major town in North Moravia is Olomouc – this is a university town and has a laid-back feel.
8. South Moravia is well-known as the major wine-producing region in the Czech Republic.
9. Towns such as Mikulov and Znojmo are also well-known.
10. In front of the museum is a statue of the Czech patron saint, St. Wenceslas. This statue is a favourite meeting-point for people.

2. Life in the Czech Republic Before 1989 and Now

1. SEKCE

 Udělej si myšlenkovou mapu všech věcí, které tě napadají k tématu „Život u nás před rokem 1989 a po něm“.

- ▶ Víš, co se stalo v roce 1989?
- ▶ Kolik ti bylo v té době let?
- ▶ Vyprávěli ti někdy rodiče nebo známí o době před rokem 1989?
- ▶ Jak na tu dobu vzpomínají?
- ▶ V čem myslíš, že byl život před rokem 1989 jiný, než je teď?
- ▶ Představ si, že je rok 1980 a tobě je 18 let. Jak by se změnil tvůj život, tvé plány? Mohl/a bys dělat totéž co teď?
- ▶ Víš, co to byl Tuzex?
- ▶ Vybavují se ti nějaká jména, která se pojí s rokem 1989?
- ▶ Viděl/a jsi nějaký film, který pojednává o roce 1989 nebo o době před tímto rokem?
- ▶ Viděl/a jsi film Kolja nebo Pelíšky? Jak na tebe působily?
- ▶ Víš, proč se rozpadlo Československo?
- ▶ Rozumíš slovenštině?
- ▶ Byl/a jsi na Slovensku? Myslíš, že jsou si Češi a Slováci podobní? V čem?

The Velvet Revolution

on 17th November: *čti on the seventeenth of November*

inaugurated: *slavnostně uveden do úřadu*

In Czechoslovakia in 1989, over 40 years of Communism came to an end with the ‘Velvet Revolution.’ The revolution was ‘velvet’ because it was achieved peacefully and with minimal violence. It started **on 17th November 1989**, when a group of students marching from Vysehrad to Wenceslas Square was stopped by a line of riot police on Narodni Trida. The students offered the police flowers and sang songs of peace. The police, however, brutally attacked them, injuring several students. In the following days, more and more people started protesting, filling Wenceslas Square every day to hear speeches by dissident leaders like Vaclav Havel. Within weeks, the Communist regime had lost power and in January 1990, Vaclav Havel was **inaugurated** as the first post-communist President.

Life before 1989

menial labour: *podřadná, nekvalifikovaná práce (umývání nádobí apod.)*

After a decade of oppression in the 1950s, things became more liberal in the 1960s. This was a period rich in culture, particularly film – the Czech ‘new wave’ of film-makers like Milos Forman and Vera Chytilova became famous around the world. In the second half of the ‘60s liberalisation intensified under Alexander Dubcek – this period became known as the ‘Prague Spring’ and was ended by an invasion of Soviet troops in August 1968. After the invasion a period of ‘normalisation’ followed – this was a time of fear and repression during which the communist police (or StB) had a lot of power. People were not allowed to travel to Western countries and were afraid to say anything against the regime. The shops were badly-stocked and people had to queue for basic groceries. It was possible to buy Western products, but only in special ‘Tuzex’ shops which not everyone had access to. The standard of living was not high and the economy was badly-managed and weak. The authorities repressed any opposition to the Communist Party and free elections were impossible. Many opponents of the regime lost their jobs and were forced into **menial labour**. It was not uncommon to find former university professors driving taxis or working in factories. People had very little motivation to work and productivity was low. An ‘underground’ of dissident musicians, writers and philosophers was formed – some of these people wrote ‘Charter 77’, a document that expressed their anti-communist point of view. People who signed the document were closely watched by the police and in some cases their families suffered discrimination – for example, their children were not allowed to study at university.

Life after 1989

It was not easy for this country to make the transition between Communism and Capitalism. When formerly state-owned companies were privatised, there were many stories of corruption and of people stealing money. Meanwhile, foreign investment began, with many international firms setting up Czech offices and global brands like McDonalds appearing in cities.

In 1993, Czechoslovakia split up into two separate countries, the Czech Republic and Slovakia. A lot of people still wish this had never happened.

There have been many benefits to life after 1989. Now, people are free to travel where they want and can express their opinions more openly and without fear of oppression. There is much more choice for consumers and the country’s economy is much stronger. On the other hand, we have to face the typical disadvantages of capitalism – unemployment and poverty have to be the opposite of wealth and success. Also, the country is now under the influence of globalisation – I hope this doesn’t mean it will lose its individual character.

I’m glad that I grew up in the post-communist age and I am grateful for the opportunities I have. I am also a little sad, however, that my parents and other older relatives had to live a lot of their life under the old system.

Did you know...

The famous Irish playwright Samuel Beckett dedicated one of his plays to Vaclav Havel. The play was called *Catastrophe* and was written in 1984.

- *Prostuduj si, které další kapitoly z této knihy by bylo možné použít k tomuto či podobnému tématu.*

Gramatické okénko

Přítomné příčestí jako přechodník

Přítomné příčestí se v angličtině běžně používá při spojování dvou vět se stejnými podmínkami. Do češtiny ho překládáme větou (nebo archaicky jako přechodník):

The police, however, brutally attacked the students, *injuring* several of them.

Avšak policie brutálně napadla studenty, přičemž několik z nich *zranila*. (dosl. zraňujíc několik z nich)

Minulé příčestí

Slovesný tvar končící na -ed můžeš použít jako přídavné jméno:

The economy was *badly-managed*.

Hospodářství bylo *špatně spravováno*.

***State-owned* companies were privatised.**

Státní firmy byly privatizovány.

Minulé příčestí najdeš také v trpném rodě:

A group of students was *stopped* by a line of police.

Skupina studentů byla *zastavena* kordonem policie.

A určitě ho znáš i z předpřítomného a předminulého času:

Many things have *changed* since 1989.

Mnoho věcí se od roku 1989 *změnilo*.

A lot of people still wish this had never *happened*.

Spousta lidí stále lituje, že k tomu vůbec *došlo*.

2. SEKCE

Cvičení 1

- *Pokus se odpovědět celou větou na tyto otázky.*

1. What was "Velvet Revolution" and why is it called "velvet"?

2. What happened in August 1968?

3. What was Charter 77?

4. What changed after 1989?

5. What was 'Tuzex'?

Cvičení 2

- *Přelož tyto věty.*

1. **Čtyřicet let komunismu bylo ukončeno Sametovou revolucí.**
2. **Po období represe v padesátých letech přišlo období liberalizace.**
3. **V období normalizace lidé nesměli cestovat do západních zemí.**
4. **Obchody byly špatně zásobeny a lidé museli stát dlouhé fronty na základní potraviny.**
5. **Mnoho odpůrců režimu ztratilo práci a byli nuceni pracovat manuálně.**

 Cvičení 3

► Doplň do vět slova z rámečku. Jedno slovo je v rámečku navíc.

<i>brutally</i>	<i>state-owned</i>	<i>troops</i>	<i>transition</i>	<i>dissident</i>	<i>setting up</i>
<i>line</i>	<i>inaugurated</i>	<i>watched</i>	<i>badly-managed</i>	<i>observed</i>	

1. The revolution started on 17th November 1989, when a group of students marching from Vysehrad to Wenceslas Square was stopped by a of riot police on Narodni Trida.
2. The police attacked them, injuring several students.
3. People filled Wenceslas Square every day to hear speeches by leaders like Vaclav Havel.
4. In January 1990, Vaclav Havel was as the first post-communist President.
5. The period of liberalisation became known as the 'Prague Spring' and was ended by an invasion of Soviet in August 1968.
6. In the period of "normalisation", the standard of living was not high and the economy was and weak.
7. People who signed "Charter 77" were closely by the police.
8. It was not easy for this country to make the between Communism and Capitalism.
9. After 1989, formerly companies were privatised.
10. Foreign investment began, with many international firms Czech offices.

 Gramatické cvičení

► Spoj věty pomocí -ingových tvarů.

1. The revolution started on 17th November 1989, when a group of students was stopped by a line of riot police on Narodni Trida. The group of students was marching from Vysehrad to Wenceslas Square.

The revolution

2. The police brutally attacked the students. The police injured several students.

The police

3. In the following days, more and more people started protesting. People started filling Wenceslas Square every day.

In the following days,

4. Meanwhile, foreign investment began. Many international firms set up Czech offices.

Meanwhile

5. Meanwhile, foreign investment began. Global brands like McDonalds appeared in cities.

Meanwhile

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.